A°. 1832. N°. 87.

ZONDAG DEN 28sten OCTOBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Algemeene Secretarij.

Den 25 *October* 1832.

De Heer HENDRIK DAVID DANKMEIJER, benoemd zijnde tot Posthouder en Resident bij de *Saramaccaansche* Bosch-Negers, in plaats van JACOB WILLEM STOCKELAER VAN EIJCK, als zoodanig op deszelfs verzoek *eervol* ontslagen; heeft den voor die betrekking bepaalden Eed, in handen van Zijne Excellentie den Generaal Majoor, Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen afgelegd.

De Algemeene Secretaris.
G. A. VAN DER MEE.

Algemeene Secretarij.

Den 25 *October* 1832.

Van wege Gouverneur Generaal in Rade, wordt hiermede bekend gemaakt, dat ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek, Brieven van Manumissie zijn verleend geworden aan den Slaaf FRANÇOIS, toebehoord hebbende aan den Grond *Altona*, aankomende den Boedel van wijlen ALEXANDER MALMBERG Az., en dat gemelde Gemanumitteerde voortaan zal heeten:

FRANÇOIS PLUIMZORG.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Algemeene Secretarij.

Den 26 *October* 1832.

Alzoo JOHANN HEINRICH CORDUA, zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, bij non sessie van den Hoogen Raad, heeft geadresseerd, met verzoek om bij anticipatie van den gewonen tijd van affixie, te mogen verkrijgen Brieven van Vrijdom voor de Mulattin LOUISA MARTINTJE, hem in eigendom toebehoorende.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal bij non sessie van den den Hoogen Raad der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, goedgevonden heeft, zulks algemeen bekend te maken, en een iegelijk die eenig regt of pretentie op den gemelden Mulattin mogt sustineren, op te roepen, om vóór of op den 2den November aanstaande, van hun vermeend regt of pretentie ter Algemeene Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte Brieven van Manumissie verleend worden.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, 17 *Augustus. Partic. Corresp.* (Londen, Dingsdag 14 Augustus.) De Koning van Holland heeft bewilligd in de vier voorname punten, welke tot dus verre het sluiten des traktaats hebben tegengehouden, te weten: de scheiding, de onzijdigheid, de onafhankelijkheid en het territoriaal bezit van Belgie. Uit onze Haagsche brieven zien wij dat de Koning ook bewilligd heeft in het bevaren door de Belgen van de Hollandsche binnenwateren en zelfs heeft toegestaan dat de Belgen handel drijven langs den handelwegen die over zijn grondgebied van Limburg naar Duitschland voeren.

De vier fundamentele punten dus bewilligd zijnde, zullen de onderwerpen van minder gewigt als een natuurlijk gevolg spoedig zijn afgedaan. Misschien zal de nationale ijdelheid zich gestreeld zien door van weerszijden aan elkander in te willigen, en alzoo te toonen dat zij eenen wil in de zaak hadden te doen gelden. Op de kapitalisatie der nationale schuld, uitmakende een kapitaal van acht of negen millioen jaarlijksche interessen, welke volgens beslissing der conferencie aan Holland moesten worden betaald, wordt door den Koning niet verder aangedrongen; beschouwende men de zaak zoodanig, dat zoodra de vrede hersteld is, de zaak door Hollandsche en Engelsche kapitalisten zal tot stand gebragt worden.

Het tot dus verre bestaande punt van twist, de ontruiming der Antwerpsche citadel, en waarbij betrokken was hetgeen elke der natien eene personele zaak beschouwde, zal als een natuurlijk gevolg worden uit den weg geruimd, zoodra het vredestraktaat is uitgewisseld. Wij verheugen ons te vernemen, dat de fabrijken van Gent beginnen te herleven, en de ingezetenen met blijde hoop de heilbrengende gevolgen te gemoet staren, welke voor die stad zullen ontspruiten uit eene regtstreeksche gemeenschap met de Noordzee langs het befaamde kanaal, dat bij Terneuze in de Schelde valt, en slechts weinige maanden voor de uitbarsting der revolutie in Augustus 1830 was tot stand gekomen. (Dit kanaal heeft eene lengte van omtrent 20 mijlen en loopt door een gedeelte van Hollandsch Vlaanderen, doch dat, even als andere kanalen bij het traktaat voor beide natien bevaarbaar zal zijn; het heeft een waterpeil van 14 of 15 voet, en onderscheiden Amerikaansche schepen zijn hetzelve gedurende den zomer van 1830, met ladingen *Katoen* voor de Gentsche fabrijken regtstreeks uit Amerika binnen gezeild.) Onze leezers zullen zich dus een denkbeeld kunnen vormen van de groote voordeelen, welke de Engelsche handel uit zulk eene regtstreeksche gemeenschap met Gent en van daar langs kanalen en rivieren tot in het hart van Belgie en de grenzen van Frankrijk trekken zal. De Gentsche koopliedeu spreken als eene stellige daadzaak van het aanleggen eens ijzeren wegs, van die stad tot aan Brussel. Het land is bijzonder goed geschikt voor zulk eene onderneming en de afstand bedraagt niet meer dan twintig mijlen. Tusschen Antwerpen en Gent heeft altijd een geest van handelsnijd bestaan, welke naar het schijnt door dit ontwerp niet zal verdreven worden. De ijzerfabrijkeurs en eigenaars van kolenmijnen van Luik en Namen, die gedurende de twee laatste jaren verschrikkelijk zijn achteruitgegaan, scheppen nieuwen moed op het vooruitzigt van de heropening der Maas en der wederaanknoping van hunnen vorigen handel met Holland, alwaar zij eenen uitweg voor hunne produkten vinden; kortom het vooruitzigt is allerverblijdendst voor beide partijen, en wij vertrouwen, dat wederzijdsch eigenbelang spoedig het door de gebeurtenissen der twee jongste jaren verwekte gevoel van afkeer zal uitwisschen.

Het is niets meer dan eene welverdiende hulde aan het gedrag en de staatkundige bekwaamheid van Lord Palmerston, wanneer wij hem lof toezwaaijen, wegens de gelukkige beëindiging dezer aangelegenheid; ook moeten wij in opregtheid en onregtvaardigheid bekennen, dat terwijl de Koning van Holland van den eenen kant groote standvastigheid heeft betoond, hij ter zelfder tijd eene geneigdheid heeft doen blijken om, door te bewilligen in de bovengenoemde vier punten, toe te treden tot de voorgestelde schikking. Zijne oogenblikkelijke weigering was onder alle omstandigheden natuurlijk, zoo wat derzelver personele als algemeene strekking voor Holland betreft; ook was het eigenlijk niet zeer regtmatig zijn verzet *hardnekkigheid* te noemen, zoo als geschied is. De publieke meening zijner Hollandsche onderdanen gaf zich zoo duidelijk te kennen, dat men zeggen kan dat zij het waren die de hinderpalen tegen de thans ingewilligde punten aanvoerden, en wel bijzonderlijk wat betreft de vaart langs Hollands binnenwateren; ook was de Koning in de gesteldheid waarin hij zich door de gehechtheid zijner Hollandsche onderdanen geplaatst zag, verpligt hunne meening te raadplegen. Wanneer men nu in aanmerking neemt dat de Hollanders van den handel leven, en een groot gedeelte daarvan langs den Rijn met Duitschland wordt gedreven, zoo was het natuurlijk, dat zij zich tegen het openstellen van die rivier voor den uit Antwerpen te drijven Belgischen handel aankanteden.

Onze brieven zeggen in zeer stellige bewoordingen, dat de Heer van de Weijer, tevens met het overbrengen naar het hof van St. James der huwelijks-ratificatie zijns souvereins, ook diens toetreding tot de door de conferencie voorgeslagen artikelen zal medebrengen. Het is wel bekend, dat de eenige hinderpaal tegen het afdoen dezer zwaarwigtige zaak, voor zoo ver zulks in hare magt is, gelegen was in de *kuiperijen der bewegingspartij* in Belgie, die de kortstondige hoogte wenscht te behouden, welke zij door, met de belangen hunslands onbestaanbare middelen bereikt hebben. Wij vertrouwen, dat de intogt van Koning Leopold met zijne gade binnen Brussel verzeld zal gaan van de blijde tijding der tot stand brenging des traktaats, waardoor alzoo eene tweede groote reden voor nationale verblijding gegeven zijn. Het is niets meer dan een regtvaardig kompliment voor den Heer van de Weijer, dat bij gekozen is geworden als den persoon die het traktaat zal onderteekenen, daar hij de voorname onderhandelaar tot hetzelve is geweest, en door de prijzenswaardige wijze, waarop hij de belangen zijns lands heeft behartigd, zoo wij vernemen den kwaden wil zich heeft op den hals gehaald van wangunstige lieden in Belgie, die getracht hebben hem de goede meening zijner landgenooten te doen verliezen.

Het moge niet ongepast zijn te doen opmerken, dat hetgeen opzigtelijk het bestaan eens 69sten protokols gezegd is, een louter uitvindsel is; tot nog toe is er, volgens zeggen onzer brieven, geen zoodanig protokol verschenen. Indien het bovenstaande blijkt juist te zijn, alsdan kan er, wanneer wij de groote opofferingen in bedenking nemen, welke de Koning van Holland zich heeft laten welgevallen, geen twijfel bestaan, of de Koning van Belgie zal de trouwlooze raadgevingen der *bewegingspartij* van zich stoten en tot de sluiting des traktaats zijne toestemming geven. (*Nieuwe Amsterd. Court. en Alg. Handelsbl.*)

ADVERTISSEMENTEN.

Aan de NIEUWE WEES- KARATEELE- EN ONBEHEERDE BOEDELS KAMER DER KOLONIE *SURINAME*, zijn gedevolveerd; de navolgende Boedels als:

Van L. DE MEIJ CRISSON, den 4den October 1831; ELIZA of IRIS van MUTTLEBURIJ, den 11den dito; HERMANUS REDEKER, den 12den dito; PIETER DE

WILDE, den 17den dito; ABRAHAM PATOIR, den 20sten dito; JOHANNES FREDERIK, den 24den dito; RICHARD ROWLANG, den 1sten November 1831; JOHAN DANIEL FABER, en de helft van den gemeenschappelijken Boedel van denzelven, en Huisvrouw J. P. WEISSCHER, (zoodanig als gemelde gemeenschappelijke Boedel zich op den 21sten April 1830, dag van echtscheiding heeft bevonden), den 15den November 1831; W. H. SNIJDERS, den 17den dito; wed. M. C. C. VAN THOL geb. HENDRIKS, den 18den dito; de vrije LENA van LENTZ, den 19den dito; MOZES FERNANDES JR., den 8sten December 1831; ABIGAEL ROBLES DE MEDINA, wed. ARON FERNANDES, den 12den dito; CORNELIA HIJSVERKERK, wed. NEIJDING, eerder wed. HOUWLING, den 22sten dito; en SARA NUNES CAMPOS, wed. ISAK MOZES FERNANDES, gevonden in den Boedel MOZES FERNANDES JR.

4de Advertentie.

Als voren de Boedels van ABIGAëL SALOMONS Huisvrouw van SALOMON GOMPERTS, den 3den September 1831; ALEXANDER BEGBIE, den 11den Januarij 1832; ROBERT BENT, den 11den dito; ELISABETH MEIJERS, den 6den Februarij dito; G. F. BRANSFELD, den 6den dito; JACOB HAIM ROBLES DE MEDINA, den 10den dito; WILLEM HALSKE, den 27sten dito; A. CUMMINGS, den 8sten Maart dito; de geredudieerde gemeenschappelijke Boedel JAN GEORGE DE HEIJDER, en nagelatene Huisvrouw ANNA MARGARETHA CONNEL, den 12den dito; JOHN EVANS, en daaraan behoorende Plantaadje *Huwelijkszorg*, en de Houtgrond *Vier Hendrikken*, den 14den dito; en de vrije MATTHIJS van de wed. M. G. VAN DALEN, den 23sten dito.

3de Advertentie.

Als voren de Boedels van PIETER JOHANNES BECKER, den 13den April 1832, JOHANNES ADRIAAN NOORDHOORN, den 24sten dito; JOHAN WILLEM ABERCROMBIE, den 29sten dito; PAULUS FRANÇOIS van ROOS, den 1sten Junij dito; JOHANNES JACOBUS VINCKE, den 1sten dito; HANNA MARCUS SAMSON, wed. SALOMON DE VRIES, den 26sten dito; HAJA NOACH wed. P. M. BROMET, den 30sten dito; SIMON JACOB GOEDMAN, den 30sten dito.

2de Advertentie.

Als voren de Boedels van JOCHEM LOFFERS WIJNDELS, den 1sten Julij 1832; C. FERDINAND WIESCHMEIJER, den 1sten dito; MARIA MAGDALENA MAROSÉ wed. THOMAS ESSCHENBACH, den 30sten dito; de absente ANDRIES LODEWIJK BöHM, den 4den Augustus 1832; ANNA GEZINA van EIKENHORST, den 13den dito; Mr. JURIAAN ANTONIJ VEDDERINCK VAN ESCH, den 13den dito; de innocente FREDRICH AUGUST NEIJTSCH, den 15den dito; THEOPHILE BABIZE, den 18den dito; J. MENNE, den 22sten dito; P. N. MEIJER, den 8sten September 1832; JOSIAS PARDO, den 13den dito; SANDER van BRAAM, den 19den dito; F. VAN DER VLUGT, den 19den dito; EILDERT VAN DER VEEN, den 22sten dito.

1ste Advertentie.

En worden uit krachte van het XIV Artikel der Instructie en Ordonnantie voor opgemelde Kamer geämeneerd, alle die genen welke pretentien tot lasten van voormelde Boedels of Plantagien mogten hebben, als mede die aan dezelve verschuldigd mogten zijn, aangemaand, om daarvan opgave en betaling binnen den tijd van *een* jaar na den dag dat de voorschrevene Boedels aan de Kamer zijn vervallen, op pœne van verstoken te zijn van hun regt en actie tegen voormelde Kamer.

Paramaribo den 28 October 1832.

De Scriba van de Commissie tot de zaken van opgemelde Kamer,

R. GOLLENSTEDE.

N. L. BRAAM, Exploicteur bij den Hove van *Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie*, zal op Vrijdag den 2den November 1832, des morgens de klokke *negen* uren, ter Kastelenije van het Hof van *Civile en Criminele Justitie*, publiek bij Executie verkoopen:

Twee Slaven, genaamd GODLIEB en de Slavin genaamd SUSANNA; aankomende GEORGE LODEWIJK HEUVELMAN.

Het *HUIS* en *ERF* aan de *Weide Straat*, La. D. No. 236; aankomende HENDRINA JACOBA DE VRIJHEID.

Paramaribo den 27 October 1832.

De Kerkenraad der Hervormde Christelijke Gemeente alhier, noodigt mits dezen allen, die daartoe mogten genegen zijn, uit, om bij den Predikant derzelve Gemeente, in te leveren: Een plan voor een Protestantsch Kerkgebouw; met specifieke opgave, tevens van de kosten, welke tot den opbouw daarvan, zoo aan materialen als arbeidsloonen, zouden vereischt worden; en dat wel vóór of uiterlijk op den 12den der maand November e. k.

Nadere informatien dienaangaande, kunnen bij genoemden Predikant worden ingewonnen.

Paramaribo den 28 October 1832.

Wordt bij publieke inschrijving te koop aangeboden, de onderstaande Koffij, van de Plantaadje *Mijn Vermaak*.

P.m. 10980 ℔ heele witte bast } zamen 71
» 1800 » » zwarte » } balen.

De monsters zijn te bezigtigen ter Griffie van den Hove van *Civile en Criminele Justitie*, en ten Kantore van den eerst ondergeteekende.

De Koffij zal vrij in de Waag worden geleverd; — de Koopers moeten betalen voor ieder baal *f* 1-25.

De inschrijvings-billetten zullen ter Griffie van opgemelde Hove worden aangenomen tot Donderdag den *eersten* November, als wanneer dezelven door Heeren Gecommitteerde Raden zullen worden geopend.

Paramaribo den 27 October 1832.

F. BEUDEKER c. s.,
Sekwester.

Op Dingsdag den 30sten October aanstaande, 's namiddags om *vier* uren, zal alsnu ten Huize van- en door den Vendumeester J. E. LIJONS, publiek aan den meestbiedende worden verkocht: de Koffij-Plantagie *Corisane*, met deszelfs kapitale twee Koffij-Loodsen en verdere Gebouwen, met 500 Akkers Land; benevens de Gronden *Oud Belair*, waaronder $638\frac{4}{10}$ Akkers Land; en *Nieuw Belair*, met $1740\frac{3}{4}$ vierkante Kettingen Lands, met de daaraan behoorende *zes* koppen Slaven, waaronder een bekwame Dresneger, en een bekwame Delver-neger, afkomstig van genoemde Plantagie. — De Slaven zijn dagelijks te bezigtigen.

Alle de genen die iets te vorderen hebben van de Plantagie *Corisane* c. a., gelieve hunne rekening in te zenden, om na accoord bevinding, betaling te erlangen; — de Debiteuren worden vriendelijk verzocht, het verschuldigde, zoo spoedig mogelijk, te voldoen.

F. W. WERLE c. s. qq.

Paramaribo den 27 October 1832.

In het laatst van dit of in den loop van het volgend jaar, (*dag en datum nader te bepalen*) zullen binnen *Amsterdam*, publiek worden verkocht: de Plantagien *Leliendaal*, *Vlugt en Trouw*, *Fackertshoop* en *Crommelinsgift*, met derzelver Slaven, Gronden, Gebouwen en verder ap- en dependentien; allen gelegen in de Kolonie *Suriname*; — zullende de *Inventarissen* in tijds ter *visie* liggen, bij de Heeren A. VAN MEERTEN, L. THIJM, JAN DE JAGER Ez., en C. F. MARQUARD te *Suriname*: — MOENS en DAUNCEY te *London*; — en bij de Notarissen Mrs. W. VAN HOMRIGH en J. COMMELIN te *Amsterdam*; — bij welken nadere informatien te bekomen zijn.

Er worden Taijers in ruiling tegens Copie-Beslag-Planken aangboden *pro rato*, van vier merk Basquiten tegens eene Plank; — adres bij

J. H. VRIES.

Paramaribo den 27 October 1832.

Mengelwerk.

OVER DE KOMEET VAN 1832.

(*De Vielasche Komeet.*)

Deze Komeet zal in het volgend jaar (1832) weder tot ons terugkeeren. De ring of elliptische baan dezer *Vielasche* Komeet is zoodanig gesitueerd, dat zij de baan der Aarde doorsnijdt, en derhalve beide banen elkander op twee plaatsen aanraken. Indien het nu gebeurde, dat de Komeet ooit te gelijker tijd met de Aarde op één dezer beide punten in aanraking mogt komen, dan zou eene zamenbotsing der Komeet met de Aarde daarvan het onvermijdelijk gevolg zijn, waarvan de uitwerkselen misschien zeer noodlottig voor ons zouden kunnen worden. Er ontstaat nu de vraag, of wij van deze *Vielasche* Komeet, bij hare wederverschijning in het jaar 1832 met reden iets te vreezen hebben.

De baan der *Vielasche* Komeet heeft zulk eene situatie, dat deze Komeet, in elken van hare omloopen, de planeet *Jupiter* zeer nabij kan komen. Deze sterkste en magtigste onzer planeten zal derhalve, door de magt van hare aantrekkingskracht, de grootte, den vorm en de situatie van den ring der Komeet voortdurende veranderingen doen ondergaan, en het kan zijn, dat, in vervolg van tijd, eene dezer veranderingen zoo noodlottig uitvalt, dat daarvan, indien al niet een zamenbotsen, nogtans eene groote aannadering van de Komeet met de Aarde het gevolg is. *Of* en *wanneer* zulks echter zal plaats hebben, weten wij niet. Al, wat wij tot dusverre van de massa van *Jupiter* en de Komeet, alsmede van de veranderingen van hare banen, weten, is veel te onvolkomen, om dien ten gevolge eene uitspraak te doen, en wij moeten ons derhalve vergenoegen, met alleen de mogelijkheid van zulk eene gebeurtenis te hebben aangewezen. In het jaar 1826 was deze Komeet, toen zij de baan der Aarde het naast bij kwam, nog zoo ver van deze verwijderd, als de afstand der Maan van de Aarde bedraagt, of nagenoeg 52,000 Duitsche mijlen; en alleen die van 1680 uitgezonderd, is nog geene Komeet de baan der Aarde zoo nabij gekomen. In het jaar 1832 zal intusschen, volgens OLBER's berekening, de kleinste afstand der beide banen — die der Komeet en die der Aarde, — slechts nagenoeg 4000 mijlen, derhalve 13 maal geringer dan in het jaar 1826, zijn. In het laatstgenoemde jaar ging de Komeet buiten de baan der aarde om; in het jaar 1832 intusschen zal zij binnen dezelve omgaan. En deze en meer dergelijke veranderingen zijn meestendeels de gevolgen der groote stoornissen, die de Komeet, in hare loopbaan, van de planeet *Jupiter* ondergaat, die wij echter voor de toekomst, om meer dan ééne reden, nog in lang niet met de vereischte naauwkeurigheid in staat zijn te berekenen, om daarop eene voldoende beantwoording der opgemelde vraag te kunnen gronden.

Zeker is het alleen, dat deze Komeet eenmaal de Aarde zeer nabij, voor ons welzijn misschien al te nabij, komen kan, en dat zij bovendien in de twee laatste maanden van 1832 de baan der Aarde 12 à 13 maal naderbij zal komen, dan de Maan van ons verwijderd is. Dat zou nu zeker al zeer nabij zijn, en zonder twijfel nabij genoeg, om ons met regt bevreesd te maken, wanneer, op hetzelfde tijdstip, de Aarde zelve zich in dit punt van hare baan bevinden zou, dat der Komeet het naastbij komt. Doch dit is gelukkig geenszins het geval. De Komeet gaat, volgens OLBER's berekening, den 29 October 1832 door dit noodlottige punt; en de Aarde, die te gelijker tijd zeer ver van haar verwijderd is, bereikt dit punt eerst den 30 November, dus volle 32 dagen later. Wij hebben derhalve van de eerstvolgende wederverschijning dezer Komeet niets hoegenaamd te vreezen. Zelfs voor de toekomst mogen wij onbezorgd zijn, zoolang de Komeet niet in de laatste dagen van het jaar, tegen het einde van December, het naast bij de Zon komt, hetwelk in circa 2500 jaren slechts eenmaal het geval zijn kan. En ook dan nog in alleen de *mogelijkheid* eene digte toenadering van beide hemelligchamen grooter dan anders, zonder dat zij er juist het stellig gevolg van behoeft te zijn, hetgeen alleen dan kan plaats hebben, wanneer beide ligchamen te gelijk door hetzelfde punt des hemels gaan; eene gebeurtenis, die zelfs in het tijdverloop van vele eeuwen nog altoos onwaarschijnlijk blijft.

(*Overgenomen.*)

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.